

Poglejte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. Skušajte imeti naročnino vedno vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

PERIODIKA
FEB 12 1942
NA DAN DOBIVATE
2 "GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA
SVOJ DOM (brezplačno poštno
osredj in priložnost).

Telephone: CHelsea 3-1242

Registered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 27 — Štev. 27

NEW YORK, MONDAY, FEBRUARY 9, 1942 — PONEDELJEK 9. FEBRUARJA, 1942

Volume L. — Letnik L.

JAPONCI SO SE IZKRCALI NA SINGAPUR OTOKU

JAPONCI SO SE VKRČALI NA VZHODNI STRANI SINGAPURA NA OTOKU UBINU. — OTOK JE SAMO POL MILJE OD OBREŽJA — TEŽKA ARTILERIJA V AKCIJI.

Včeraj so se Japonci izkrcali na Ubino, malem otoku na vzhodni strani vhoda v Jahore preliv, ki loči Malajo od otoka Singapura. S tem so pridobili strateško važno postojanko za splošni napad na Singapur. Kot pravi poročilo, jih pri tem Angleži z otoka niso prav nič ovirali.

Medtem ko je celina Malaja po Jahore prelivu oddaljena od otoka Singapura eno do ene milje in pol, se otok Ubin nahaja samo pol milje od otoka.

Kmalu popoldne je postalo artilerijsko streljanje čez Jahore preliv mnogo močnejše in grumenje topov je bilo slišati celo v trdnjavi Singapur, ki se nahaja 14 milj južno od Jahore preliva. Japonci skušajo ovirati promet po cestah na otoku, Angleži pa skušajo razbiti japonske baterije na Malajskem polotoku.

Angleško poročilo iz Singapura pravi, da so se "najbrže sovražne patrolne izkrcale" na Ubino, kjer Angleži niso imeli nobene posadke, pač pa je otok "včasih obiskala vojaška straža".

Angleška artilerija je streljala na Japonce na celini onstran Ubina in "mali mož vzhajajočega sonca je najbrže s te strani prišel na Ubino", pravi poročilo.

Poročilo iz Tokija pravi, da v soboto v Jahore prelivu "ni gorelo olje", katere taktike se poslužujejo Angleži v namenu, da preprečijo japonske lačjane, da ne morejo pluti čez preliv v Singapur.

Japonska artilerija obstreljuje žične ograje ob severnem obrežju Singapura in pri tem ji pomagajo tudi aeroplani. Japonci so z aeroplani v veliki premoči nad Angleži, vendar pa so se včeraj spustili angleški letalci z japonskimi v boj in so izstrelili en aeroplan.

Kako da so se Japonci neovirano izkrcali na Ubino, Angleži niso pojasnili. Tekom dveh mesecev, ko se je armada borila z Japonci na Malajskem polotoku, so najbrže topove in vojaštvo prepeljali na otok Singapur.

Znano je, da je bil otok Ubin, predno se je pričela vojna na Pacifiku, močno utrjen, med drugim orožjem tudi s 14-palčnimi topovi, ki so vsi bili obrnjeni na morje. Ravno tako je bil močno utrjen sosednji otok Tekong in oba sta imela logo zaobrati vsak sovražni ladji vhod v Jahore preliv. Tudi veliki topovi v Čangi, na vzhodnem koncu otoka Singapura in nasproti otoku Ubino čez preliv, so bili prvotno obrnjeni na morje proti vzhodu, sedaj pa so jih obrnili proti severu.

Ubino se nahaja nekako sredi preliva med Malajskim polotokom in Singapurjem; je dolg

MacArthur se ne poda Japoncem

Junaški Filipinci in Amerikanci so razbili japonsko artilerijo, ki je bila postavljena, da brani vkrcavanje Japoncev v napadu na manil. trdnjave.

General Douglas MacArthur je Japoncem na Filipinih zopet prekrizal račune, ko je njegova artilerija razbila japonske baterije na jugovzhodnem obrežju Manilskega zaliva, kjer je sovražnik najbrže nameraval pričeti velik napad na trdnjavo Corrigador.

Toda pri Lingayenu, kakih 100 milj severno od Batana polotoka se Japonci izkrcujejo iz 9 transportov.

Vojni departament poleg tega tudi naznanja, da so se pričeli Japonci posluževati propagande ter so vzeli v službo generala Emilio Aguinaldo, v katerem so našli filipinskega Quislinga. General Aguinaldo je leta 1899 vodil revolucijo proti Zruženim državam, toda je bil premagan in Združene države so mu dale dobro plačo, da ni več pričel kake revolucije.

General Aguinaldo je po radjo v Manili pozval generala MacArthura, da se s svojimi četami poda. Toda MacArthur se za ta poziv ni zmenil, temveč je odgovoril s svojimi 12-palčnimi topovi na japonske baterije in jih razbil.

Nezadovoljstvo v Nemčiji raste

Propagandni minister Joseph Paul Goebbels je nehoti priznal, da se je med nemškimi narodom zaradi vojne v Rusiji ter pomanjkanja živeža in kurjave nezadovoljstvo zelo razširilo.

V nekem članku v listu "Reich" piše dr. Goebbels med drugim naslednje:

"Ni čudno, ako nekateri včasih kaže stvari preklinja, vzrokov za to je več. Nekateri se pritožujejo zaradi mraza, drugi zaradi pomanjkanja krompirja ali premoga, tretji zaradi prenapolnjenih vlakov, četrti zaradi vzhodne fronte, peti zaradi vojne v severni Afriki. Vse to pa ni nič slabega, kajti vsi smo se začeli in smo razdraženi."

"Vprašajte tisoče Nemcev, ali imajo rajši vojno kot mir in vsi vam bodo rekli soglasno: 'mir.'"

"Ako pa jih vprašate, ako se rajši bojujejo, kot pa bi se podali, tedaj vam bodo odgovorili, da se bodo borili, ne glede na to, kako dolgo. In vsled tega to zimo vzamemo vse težke probleme z velikim zaupanjem."

Štiri milje in dve in pol milje širok.

Ruska industrija v Uralu

Lansko leto je bilo zgrajenih veliko tovarn onstran Uralov. — Tudi okoli Moskve industrija nemoteno posluje.

Iz zanesljivega vira prihaja zagotovilo, da ruska industrija ne pade samo Nemcem na vzhodni fronti, temveč se z vso naglico pripravlja, da razbije pomladansko Hitlerjevo ofenzivo.

Daleč izven obsega nemških bombnikov izdehujejo ruski delavci aeroplane, strojnice, tanke in municijo, da se ubranijo vsakega nemškega prodiranja v marcu ali aprilu, ko bo nemška armada rešena hude ruske zime.

Ruski generalni štab je že pred več leti videl, da bosta nekega dne Nemčija in Japonci ob istem času bombardirali Rusijo. In četudi Japonska Rusije do sedaj še ni napadla, se to more vsak čas zgoditi.

Neko diplomatsko trgovsko poročilo naznanja v Washington:

"Da so mogle ruske armade ubraniti, da Nemci niso zavzeli Moskve in Leningrada in da so se zopet polastile Rostova ob Donu na jugu, pomeni, da sovjetska vlada nima v rezervi samo vojakov, temveč tudi stroje in vsakovrstno municijo in sicer v toliki množini, da more opremiti nove armade. Med ta vojni material spada tudi material, ki ga je Rusija spravila v svoja skladišča leta 1939, ko je sklenila z Nemčijo prijateljsko in nenapadno pogodbo. Poleg tega pa so mogle tovarne še dalje izdelovati vojne potrebščine in zlasti velikanske tovarne v Uralu. Rusi pa so tudi vse stroje odpeljali proti Uralu, predno so se umaknili pred Nemci v Beli Rusiji in Ukrajini."

Nemci tudi niso zavzeli velikih tekstilnih središč, kot so v okolici Moskve: Ivanovo, Gorki, Čeljabinsk in druga mesta in so mogle te tovarne izdelati dovolj gorke obleke za ruske vojske, medtem ko je nemški vojski nimajo.

Rusko časopisje poroča, da so bile onstran Volge zgrajene nove tovarne za tanke, aeroplane in municijo in celo velike jeklarne. Lansko leto je bilo zgrajenih posebno veliko novih tovarn onstran Urala v Sibiriji. Iz izpraznjenih tovarn na zapadu so vzeli vse delavce, ki so najprej delali pri izdelavi tovarn, sedaj pa delajo pri strojih.

Nemški vpad v Rusijo je združil ves ruski narod ter vsakdo po svoji moči prispeva k skupni obrambi. Vsaka tovarna dela za vojno in tudi proti podaljšanju delovnega časa nikdo ne godrnja.

NEMCIJA POTREBUJE DELAVCEV

Kot napovedujejo nemški viri, bo Hitler letošnjo pomlad pričel novo veliko ofenzivo, toda pričeti bo moral tudi industrijsko ofenzivo, ki bo stopala vzporedno z ameriško industrijo.

Nemški vojaški krogi so dobro zavedajo, da je ameriška industrija v popolnem razmahu in je vsled tega neobhodno potrebno tudi povečati nemško industrijo. V ta namen je feldmaršal Goering imenoval dr. Wernerja Mansfelda za delavskega ravnatelja za vse delo v Nemčiji.

Nemško časopisje večinoma priporoča, da je treba delavce po zasedenih deželah prisiliti, a delajo za Nemčijo in s tem za "novi evropski red." Drugi pa zopet trdijo, da prisiljen delavec nikdar toliko ne napravi kot prostovoljni delavec. Zato

ta 1939, ko je sklenila z Nemčijo prijateljsko in nenapadno pogodbo. Poleg tega pa so mogle tovarne še dalje izdelovati vojne potrebščine in zlasti velikanske tovarne v Uralu. Rusi pa so tudi vse stroje odpeljali proti Uralu, predno so se umaknili pred Nemci v Beli Rusiji in Ukrajini."

Nemci tudi niso zavzeli velikih tekstilnih središč, kot so v okolici Moskve: Ivanovo, Gorki, Čeljabinsk in druga mesta in so mogle te tovarne izdelati dovolj gorke obleke za ruske vojske, medtem ko je nemški vojski nimajo.

Rusko časopisje poroča, da so bile onstran Volge zgrajene nove tovarne za tanke, aeroplane in municijo in celo velike jeklarne. Lansko leto je bilo zgrajenih posebno veliko novih tovarn onstran Urala v Sibiriji. Iz izpraznjenih tovarn na zapadu so vzeli vse delavce, ki so najprej delali pri izdelavi tovarn, sedaj pa delajo pri strojih.

Nemški vpad v Rusijo je združil ves ruski narod ter vsakdo po svoji moči prispeva k skupni obrambi. Vsaka tovarna dela za vojno in tudi proti podaljšanju delovnega časa nikdo ne godrnja.

je rekel dr. Mansfield: — "Z manjšim številom delavcev moramo izdelati ravno tako veliko, ali na še večjo produkcijo."

Pariški listi Paris-Midi, ki je pod nemškim vplivom, pravi, da je Nemčija iz drugih dežel dobila 2.000.000 delavcev, ker je vsak Nemec, ki je sposoben nositi orožje, na fronti. Od teh je 120.000 Francozov, katerih število pa vedno naraste.

Japonci zasedli kraje na Borneo

Japonci so zasedli zelo važno središče za petrolej in premog Samarang na vzhodnem bregu Bornea. Predno pa so se Holandej umaknili, so uničili vse petrolejske in premogarske naprave.

POVELJNIKA PROSITA POKOJNINO

General Walter C. Short in admiral Husband E. Kimmel, dva najvišja častnika, katera je preiskovalna komisija vrhovnega sodnika Roberta s zvrnila vso odgovornost za katastrofo v Pearl Harbor, sta vložila prošnjo za pokoj.

Vojni tajnik Stimson in mornariški tajnik Knox bosta vsak posebej odločila glede prošnji.

Posebni odbor, ki je pod vodstvom vrhovnega sodnika Owena J. Roberta preiskal vse okoliščine na Havajskih otokih dogonal, da je nenadni napad na Pearl Harbor 7. decembra tako uspel, ker samounista nikdar razpravljala o tem in tudi nista izdala nikakih opredelb za varnost otokov.

Kimmel je star 60 let, Short pa 61. Starost za vpokojitev je določena na 64 let, toda prostovoljno vsakdo pred to starostjo gre v pokoj.

Kaj bosta tajnika Stimson in Knox glede teh prošnji storila, ni znano, vendar pa je bilo ob času, ko je preiskovalni odbor dogonal krivdo obeh častnikov, rečeno, da bosta prišla pred vojno sodišče.

Hitler vstvarja nove generale

Adolf Hitler je imenoval 22 novih generalov, da napolnijo mesta, ki so jih izpraznili generali, ki so bili ali odpušteni, ali pa so sami "zaradi bolezni" oostopili. S tem hoče imeti polovjnika za svojo novo veliko pomladansko ofenzivo proti Rusiji, ali pa proti Turčiji. Kot pravi poročilo iz Stockholma, bo za to ofenzivo Hitler porabil vsakega zmožnega moškega od 17. do 50. leta.

Mlekarski farmerji za CIO

Dairy Farmers' unija je določila, da pristopi k Kongresu industrijske organizacije (CIO).

Izvrševalni odbor Dairy Farmers' Union v državi New York, ki šteje 22.000 članov, je v soboto sklenil, da se pridruži John L. Lewisovemu CIO United Mine Workers.

"V tem koraku smo se odločili," pravi odbor, "ker Lewis tako sijajno vodi svojo organizacijo in s hvaležnostjo spominjamo, kako je marsikatera delavska unija pomagala zlasti ob času stavke."

Neodvisna farmerska unija je bila ustanovljena leta 1933 ter je vodila stavke leta 1936, leta 1939 in lansko leto za višjo ceno mleka. V to unijo spajajo mlekarski farmerji iz držav New York, Vermont in Pennsylvanije.

Predsednik farmerske unije

Holland R. Foster je rekel, da se bo mlekarska unija pridružila okrajni uniji št. 50, ki pripada k United Mine Workers, pa so v tej uniji delavci, ki so zaposleni pri izdelovanju platike, ki se izdeluje iz kazein, ki se prideluje iz mleka.

Odbor petih članov unije prireja sedaj seje v 28 okrajih, da poizve o mišljenju članov glede pripružitve mlekarske organizacije k CIO. Kadar se bo izkazalo, da večina članstva želi tako zvezo, tedaj se bo odbor mlekarske unije sestel z Lewisom v Washingtonu in bo dogovorjeno glede združenja.

Prejšnji mesec se je v Michiganu pridružilo UMW okoli 5000 mlekarskih farmerjev.

Četniki napadli Reko

Jugoslovanski četniki so napadli Reko v povračilo ker so Italijani požgali več vasi.

Z ozirom na četniško vojno in njene uspehe v Srbiji bo jugoslovanska vlada po vojni zahtevala od Italije vse Primorje s Trstom in Reko in Dalmacijo.

Jugoslovanska vlada v izganstvu v Londonu poroča, da so nedavno četniki napadli Reko, katere Jugoslavija Italiji ni nikdar priznala in vsled česar ste bili obe državi skozi 20 let vedno sprti.

Kot pravi poročilo, je bilo ubitih 124 italjanskih fašističnih

nih vojakov. Novica o četniškem napadu na Reko se je bliskovito raznesla po vsej okolici in Italijani, ki so se po teh krajih naselili po prvi svetovni vojni, so vsled tega v velikih skrbih.

Četniki so napadli Reko v povračilo, ker so Italijani po nemškem zgledu požgali nekaj vasi v okolici Ogulina. Boje se napadov četnikov italjanski vojski v Dalmaciji več ne izvršujejo povelja, da bi požigali vasi.

VESTI IZ NEPOKORLJIVE JUGOSLAVIJE

Poroča J. C. Ousek, Washington, D. C.

Zagrebsko hitro sodišče je obsodilo na smrt Milutina Krenzira, soferja iz Siska, ker je ponoči med 22. in 23. avgustom v baru na Jelačićevem trgu streljal na nemškega častnika Jakob Hermana in podčastnika Josepha Worticha. Krenzarja so ustrelili.

Lani v aprilu je bilo v štaterskem delu Slovenije 4.421 učiteljev, med njimi 1257 v današnji "Provincia Lubiana", vsi drugi pa v krajih, ki so jih zasedli Nemci. Od zadnjih jih je bilo 360 pregnanih v Srbijo, okrog osemsto pa jih je pobegnilo v planine in gozdove. Od 2000 preostalih so jih največ

pozaprli v ječe in v koncentracijska taborišča, manjše število pa so preselili v Nemčijo. Vse slovenske šole so zaprte. Prav tako slovenske gimnazije.

Oblasti so razpisale tiralice za osebam, ki so zakrivila razna poškodovanja in izdelovalne peklenke stroje v Osijeku. Te so: Vjekoslav Bakulić, agronomski inženir iz Banje Luke, Mibajlo Klajn, agronomski inženir iz Daruvarja; Stevo Librenjak, delavec iz Sinja ter Milica Krizan, dijakinja iz Dopsina.

(Dalje na 2. strani.)

UJETI NEMCI NA NORVEŠKEM

Ko so nedavno Angleži neprimerno akovano vpadli na Norveško, so vjeli več Nemcev, kar kaže gorenja slika. Angleški "komando" vojski vpadajo, uničijo zaloge in tovarne. Najamejo kolikor mogoče Nemcev in "Quislingov" in zopet zginejo nazaj v Anglijo.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation).
Frank Sakar, President; J. Lopeha, Sec. — Place of business of the corporation and address of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

49th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.
Subscription Yearly \$3.—, Advertisement on Agreement.

For sale: 100 copies of "Glas Naroda" for \$1.00; 500 copies for \$5.00; 1000 copies for \$10.00; 2000 copies for \$20.00; 5000 copies for \$50.00; 10000 copies for \$100.00.

"Glas Naroda" tabaja vsaki dan izven sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 8-1243

KONGRES MORA BITI BREZ STRANK

V petek je predsednik Roosevelt izjavil, da potrebujejo Združene države v vojni kongresnike, ki se ne ozirajo na stranko in ki bodo podpirali vlado in o katerih je znano, da pomagajo deželi, kadar je v stiski ne glede na politično stranko.

Predsednik je podal to svojo izjavo na častnikar. konferenci z ozirom na govor narodnega predsednika demokratske stranke Edw. J. Flynna, ki je rekel, da bi kongres, ki bi nasprotoval vladnemu vojnemu programu, pomenil isto kot kak velik vojaški poraz.

"Nastala bi zelo veliko zmešnjava," je rekel Flynn, "ako bi predsednik pripadal eni stranki, kongres pa drugi."

Republikanski kongresniki so bili nekoliko nevoljni na Flynnovo izjavo ter so mu očitali, da je prelomil politično premirje, ki je prišlo do veljave, ko so bile Združene države zapletene v vojno.

Predsednik je dvakrat posebno poudaril, da se ne ozira pri kongresnikih na to, kateri stranki pripadajo, temveč na to, kako podpirajo vlado v njenem vojnem programu.

"Kadar je dežela v vojni," je zaključil predsednik, "tedaj hočemo imeti kongresnike brez razlike stranke, ki bodo podpirali vlado Združenih držav in o katerih je znano, da podpirajo deželo, kadar je v stiski, ne glede na svojo stranko."

KAJ POMENI KITAJSKA

Ako bi bile Združene države štiri in pol leta v vojni s sovražnikom, katerega ni bilo mogoče premagati, kateremu pa se podati bi bila sramota; a ko bi bila izgubljena vsa atlantska in pacifiška pristanišča; ako bi se sovražnik polastil večlega severozapada do Chianga; ako bi izgubili na stotine tisoč vojakov in milijone ljudi vsled lakote in bolezni; ko bi vodili guerilla vojno v Appalaskem gorovju in v močvirjih Floride; ako bi se proti takemu sovražniku bojevali brez tankov in brez aeroplanov; ako smo preselili milijone ljudi od obrežja v dolino reke Missourija; ako bi se ves ta čas bojevali le z majhno pomočjo, ki bi jo dobili iz Mehike in iz Rusije preko Alaske — če bi se to dogodilo Združenim državam, tedaj bi bile v nekako primernem položaju s Kitajsko.

O Ameriki bi bile pete junaške pesmi, kot bodo pete o Kitajski.

Kitajska se trdno drži. Bori se okoli Kantona, izvajala je veliko zmago pri Čangši, njene čete so v Burmi, toda še vedno potrebuje mnogo vojnega materiala. Združene države so ga ji nekaj poslale, toda še vedno ne dovolj. Imeti mora več vojaških potrebščin, toda imeti mora tudi več upanja. In to upanje je prišlo, ko je ameriški kongres dovolil pol milijona dolarjev posojila. Anglija pa ji bo posojila \$200,000,000.

Vse to velikansko posojilo pa mora biti premenjeno v orožje, da bo mogla Kitajska iz te vojne priti kot zmagalka. Kadar bo Kitajska za vseh \$700,000,000 dobila potrebno orožje, se bo tudi vojaška slika na Pacifiku in v Aziji naglo izpremenila. V to pa moramo pomagati vsi, ki znamo ceniti svobodo in jo ljubimo.

VEŠTI IZ NEPOKORLJIVE JUGOSLAVIJE

(Nadaljevanje s 1. str.)

Kraj Sremski Karlovci je moral spremeniti ime v Hrvatski Karlovci.

Prevoz s čolnom ali ladjo čez Savo in Donavo je ponoči prepovedan. Ponoči pomeni eno uro pred sončnim zahodom in uro po sončnem vzhodu.

Od 539 duhovnikov mariborske škofije so bili 503 zaprti ali pregnani. Ostali — med njimi je osem duhovnikov, ki so jih poslali iz rajha, — izvršujejo svoj poklic pod nadzorstvom gestape. Nobene besede ne smejo spregovoriti v slovenski celo izpovedi morajo biti izključno samo v nemščini. Vsako pridigo morajo nositi gestapi in preden je ta ne potrdi, je ne smejo govoriti raz priznico. Mariborski škof dr. Tomažič se je upri nacistični zahtevi, naj razpiše neke nove "cerkvene" davke. Nemški kro-

gi zahtevajo njegov izgon iz Maribora. Sprva so poiskovali vse mogoče, da bi se sam umaknil. A škof jim je odgovoril, da ne bo poslušal nobenih zapovedi ali namigavanj, naj zapusti Maribor in da se bo vdal samo fizični sili.

Razmerje med dinarjem in pengom v predelih, ki jih je zasedla Madžarska je 1:10.

Predvojna vrednost penga je bila približno 25 centov.

V borbi s četniki je blizu Ključa padlo 30 vstašev muslimanov in 15 žena, vsi iz vasi Velje. Iz vasi Rastoka je padlo 8 vstašev in dve ženi. Iz Ključa je v bojih s četniki poginilo 11 vstaških muslimanov.

Vsi vstaški oddelki, ki so bili poslani proti četnikom na planini Romaniji so bili uničeni. Med ubitimi je Kaladžić, član Paveličeve telesne straže.

Ali mi---ali oni

(JČO.) — Od mogočih vrhov Garaske verige, ki se čez divjo Črno goro spuščajo v ozke tesni ob dalmatinski primorju, čez zasnežene grebene Bosne in Hercegovine do slovenskih meja, na jugu in vzhodu, čez pogorišča srbskih vasi do kotlin Moravinega in Vardarjevega porečja, ječi grmenje topov, brnijo in razsajajo bombniki in zamolki odnevi razdeljnih bomb se mešajo z ropotanjem strojne in kriki umirajočih; Jugoslavija je spremenjena v bojišče.

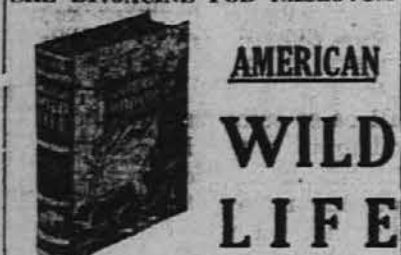
"Oj Srbija, mati draga," šepetajo srbski rodoljubi, umirajoč v ognju bomb, divjajočih po ulicah njihovih mest in naselbin. Šolski otroci stnajo v cevi strojne svojih nemških krvnikov in umirajo s pesmijo na ustih. Heroji, porečete, in vendar to je resnica.

Tako pripoveduje dober opazovalec, očevidec, čigar naloga je bila priti v Jugoslavijo in niti iz nje z resničnimi podrobnostmi o skoraj neverjetni povesti o jugoslovanskem odporu proti zasednim vojskam očista. Ta mož — imenujmo ga Dušan Jovanović — keji to ni njegovo pravo ime, a njegova rodbina je še v Srbiji — je odšel iz Beograda v Srednjo in Južno Srbijo in se skozi Makedonijo, z Bolgari zasedeno, in Grčijo, prebil do Turčije, z lažnimi papirji in železnimi žveci. Beograd je zapustil zgodaj v januarju. In tu je njegova povest. Natančno in do najmanjših podrobnosti se skoraj do pice ujemata podatki, ki jih je imenovali dopisnik dobil iz ducata zanesljivih virov. Vse te tajne poizvedovalne kroge nekih veseli.

Razen posameznih v hitrosti organiziranih četniških napadov v predelih okrog Beograda, v zahodni Srbiji ob Drini, okrog Sarajeva in utrdb v Črni gori in Hercegovini zasedne vojske Nemčije, Italije, Madžarske in Bolgarije niso nahuje mnogo odpora. Prevladovalo je tiho nezadovoljstvo in prezir. To je trajalo do noči 25. junija. Tedaj so četniki udarili — v številnih mestih in vaseh in v sto in sto občinah istočasno.

Četniški oddelki, urejeni po strojih predpisih "vojvode Vu" Popovića in Jovana Babunskoga — nesmrtnih srbskih junakov — izurjeni v topništvu

IZŠLA JE NOVA KNJIGA V ANGLEŠČINI O ŽIVLJENJU AMERIŠKE DIVJAČINE POD NASLOVOM

V knjigi je natančno opisano življenje posameznih živali, živčih na suhem, v morju in v zraku, tako da bo vsakdo, ki ljubi naravo in njeno pestro živalstvo, knjigo bral z velikim zanimanjem, ker bo v njej našel marsikaj iz življenja divjih živali, kar mu dosedaj še ni bilo znano.

Prvotno je bilo namenjeno to veliko delo izdati v petih knjigah, toda je slednje izšlo v eni sami knjigi, ki pa pri vsem svojem skrajšanju prinaša popolni popis življenja AMERIŠKE DIVJAČINE.

Knjigo bo z užitek bral lovec, ker uvažja in postuje vse živali, ki jih je dovoljeno in prepovedano streljati; farmer, ker so popisane živali, ki na polju koristijo ali škodujejo ter slednje ribe, ker so v knjigi našteje vse RIBE, KI ŽIVE V AMERIŠKIH VODAH.

Poleg poljudnega popisa in priporočanj vsebuje knjiga 327 SLIK (fotografij): 6 slik v naravnih barvah, v velikosti cele strani, ter ima 778 strani. Velikost knjige je 9 x 6 inčev. Knjiga opisuje sesarce, ptice, ribe, kače in živali, ki so ravnatelj na suhem kot v vodi doma. — Vezava je v močno platno z zlatimi črkami.

POMISLITE, TO KNJIGO LAHKO DOBITE SEDAJ ZA CENO:

Sedaj \$3.50

Naročilo pošljite KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING COMPANY, 216 W. 18th STREET, NEW YORK.

metanju granat in izvrševanju poškodovanih del, do podrobnosti pripravljeni za svoje delo, so napadli svoje sovražnike ponoči. Smotnišnice so letele v zrak in vojašnice so se praznile. Bombe so odnevale v Beogradu. Dinamit je rušil mostove. Napaden je bil arzenal v Kragujevcu, srbskem duhovnem središču v Šumadiji. Udarili so v Zvorniku, Užicu, Čačku, Krupnju, Valjevo, Leznicu, Šabec in Obrenovcu, vojaško važnih mestih in železniških križiščih zahodne Srbije.

Močni četniški oddelki so popolnoma uničili nemške vojašnice v Kraljevu, Kruševcu in Novem Pazaru, južno od Beograda. V Nišu je bila temer. Električne naprave so bile razdejane in železniška proga Beograd—Niš—Caribrod je bila pogrnjena v zrak na šestih mestih. Četniki so navadili na presenečene posadke nemških vojašnic v Zajecarju, Negotinu in drugih mestih vzhodne Srbije. V Smederevu ob Donavi — znamenitem po svojem vinu "smederevka" in največjem skladišču orožja za Kragujevcem — je odletelo skladišče s toliko silo v zrak, da se je striedeset milj oddaljeni Beograd potresel. Promet je obstal. Nemški generalstabi častniki so besni kričali v gluhe telefone. Italijani v Hrvatski, Dalmaciji in Črni gori so izgubili glave, postavljali v vsej naglici vojaške radijske postaje in kakor nori vpili po pomoč. Zagreb se je tresel ob pokanjenih bomb. Povsod je vladala zmešnjava in nered.

Ko so Nemci prišli do sapa, so napadli. Manjši oddelki oklopnih enic so z velikim samozaupanjem zapuščali Beograd in se razvijali v napadalni postojajo za zaduš "demonstracije." Četniški oddelki so jim padli na cesti v bok in jih z granatami in zažigalnimi bombami uničili. Četniki so z dinamitom porušili italijanske vojašnice na Cetinju in v Danilov gradu v Črni gori in uničili štiri polke pehote. V splitskem pristanišču je zletel v zrak italijanski rušilec. Neke italijanske oklopne enice so odkorakale proti Podgorici, da "zaduši vstajo" v Danilov gradu. Podgorice ni nikoli videla. En sam vojak je ponorel prispel do Cetinja in sporočil o pokolju. Iz Kotorja, središča italijanske zasedne vojske je italijanski poveljnik poradiu zahteval pomoč in bombnike.

Minil je avgust, minili so prvi dnevi septembra. Osamljene in prestrašene posadke sovražnih vojašnic so streljali v sence strelj iz zasede so jih kosili drugega za drugim. Preživeli so trepetajoč od strahu poslušali pesem, odmevajočo v temnih nočeh od gore do gore:

Spremite se spremiti četnici
ljuta če borba da bude.
Povika Jovan Babunski
bacajte bombe četnici.

Gromgi glasovi te četniške himne sovražstva — nekateri glasbeni strokovnjaki so menili, da kot revolucionarna himna prekaša samo Marzalajo in Internacionalo — se končuje s poveljem "bacajte bombe, četnici!" In iz teme posvetijo strelji pomešani s točo bomb.

Nemški mestni poveljnik je razumel, kaj vse to pomeni —

IŠČEM

Moža od 60-70 let, ki ni več sposoben opravljati teška dela. Nudi mu se lopi dom na majhni farmi v državi Wisconsin. Kdor resno misli, naj takoj piše po natančna pojasnila na: COUNTRY HOME, c. of "Glas Naroda," 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

vojno. Štiri nemške oklopne divizije so pridivljale skozi Madžarsko. Mimo Beograda so prihrumele na jug. Vlašici so razmoščali 155 mm topove, da s svojim ognjem zasujejo središče odpora. Z zemunskega letališča so se dvignile v zrak jate Heinkelov in Stuka, težko obložene z bombami. Tri italijanske oklopne divizije so previdno vkorakale v Črno goro in Hercegovino in dalmatinsko primorje. Italijanske križarke in rušilec so odprli smrtosni ogenj na dalmatinske ribiške naselbine. Italijanski Fiat in zastareli Caproni bombniki nespodobni za boj v Sredozemskem morju in Afriki, so bombardirali Bar, Ulcinj in četniška "gneзда" nad strmino Risanjaka in nad Beranom v Črni gori.

Nemci so bili značilno učinkoviti in značilno brezsrčni. Šabec, srbski Verdun, je porušen do tal z bombniki in topništvom. Krupanj je v razvalinah. Loznica in Valjevo prav tako. Višegrad, slikovito staro utrdbo v Bosni, so obstrlevali trinaest ur brez prestatka. Jagodnja plana v Šumadiji je danes pogorišče. Ves mačvanski predel v trikotu med Savo in Drino je porušen do zemlje.

Med tem so se Nemci razvijali na bojiščih in začeli pravo vojno. Oklopne divizije so rušile in teptale vasi in mesta zahodne in srednje Srbije. Ker je bil odpor vedno hušji, so pozvali "posebne korake". Prebivalstvo mnogih vasi, moške, ženske in otroke so pokosili z ognjem iz strojne. V Beogradu in Pančevu so spet obesali v množicah. Na Terezijah in Slaviji v Beogradu in na beograjskem trgu so postrelili talle. Trupla so pustili ležati za opomin.

Nemški kazenski oddelki so pobili 4800 Srbov v Kragujevcu. Dušan Jovanović je to videl. Žrtve so streljali s strojnimi in skupinah po petdeset. Od časa do časa so Nemci morali prenehati. Strojnice so se preglele. Taka oddela vojakov so morali zamenjati. Prišlo jim je slabo. Častniki so jim dali piti močnega žganja in potem so "opravilo" nadaljevali. Tiste, ki so preživeli obstrlevanje Šabca, so pobesili ali postreljali.

Podobno se je zgodilo v Krupnju, Čačku in Užicu; v Kraljevu so pobili 6000, v Kruševcu prav toliko. 4000 je bilo ustreljenih v Gornjem Milanovu na jugu in v Zajecarju na vzhodu. V Mačvi sami je bilo ubitih 11.000 Srbov. Številno Srbov, ubitih v Bosni in Hrvatski, znaša skoraj 400.000. Tako pravi Dušan Jovanović. To število omenjajo tudi zadnja tajna poročila o nemških in vstaških pokoljih.

Nemška lista "Novo Vreme" in "Donau Zeitung" ter časopisa srbskega fašističnega voditelja Dimitrija Ljotića "Obnova" in "Naša borba" ki izhajajo vsi v Beogradu, so redno objavljali poročila o poteku teh borb. Walter Gruber ne-

JERRY KOPRIVSEK in njegov orkester na ploščah
Terezinka Polka
Na planinah—valček. Št. M 573
In DUQUESNE UNIVERSITY
TAMBURICA — Št. M 571
Za toz, cenik in cene plošč se obrnite na: JOHN MARSH INC.
463 West 42nd Street, New York

To in Ono

Idanji beograjski dopisnik nemške poročevalske agencije DNB in sedaj mučelnik propagandnega oddelka SS, je napisal za "Novo Vreme" in "Donau Zeitung" več blankov s podrobnimi opisi obešanja, streljanja in moritev — vključno tudi ustrelitev devetletne deklice zaradi "komunističnega delovanja".

Nemški poveljnik Beograda sploh ne poizkuša prikrievati nasilnosti in divjstva, temveč je celo poudaril, da je vse to potrebno. Celo naznanila so nalepili po ulicah. Dečet Srbov za vsakega Nemca. Pozneje so število povišali na dvajset. Trupla v Beogradu pobirajo ponoči srbski in židovski delavci pod nadzorstvom nemških oblasti.

Po Božiču so Nemci naznanili, da je preganjanje končano in odpor zlomljen. Madžarska brzojavna poročevalna družba, bolgarski uradni časnikarski odsek, italijanska poročevalna družba Stefani in nemška družba DNB, so pokorno ponavljale pravljico. Toda verodostojna poročila tujih vojni dopisnikov v Angori so odkrila resnico.

Jugoslovanska vojska pod poveljstvom generala Draže Mihajlovića je močnejša kot kdaj poprej. Onemogli in razraščeni nemški kazenski oddelki so se umaknili iz zahodne, srednje in južne Srbije v Beograd in Banat. Nemška in hrvatska vojašnica v Sarajevu ste oblegani. Vojašnice, dodeljene pro-nemski vojski — plačani skupini kakih 4000 mož — generala Milana Nedića, lutke-premijerja, so obkoljene v Višegradu, Tuzli, Han Pijesku in Bihaću.

Mihajlovićeva redna vojska in četniki nadzirajo vse prometne zveze in večino prometnih središč v zahodni in srednji Srbiji. Njihovi oddelki so od septembra napredovali. Italijanske čete in njihove vojne potrebščine se v umiku, čeprav je Rim pred dnevi sporočil: da je Mussolini ukazal Mariu Raoti, poveljniku druge italijanske armije, naj Hrvatsko in Dalmacijo "hitro očisti."

Nemčija je zahtevala osem madžarskih in bolgarskih divizij za nadzorstvo nad Jugoslavijo in za borbo proti generalu Mihajloviću. Tri madžarske

Dalje na 3. strani.

ŠIVALKE

Izvežbane šivalke slamnikov na male stroje. Mnogo dela, dolga sezona. Oglasite se lahko celi teden pri

SANDRA HATS
40 WEST 37th ST.,
NEW YORK CITY

(2x)

KUHARSKA KNJIGA: Recipes of All Nations

(V angleškem jeziku)

RECEPTI VSEH NARODOV

Stane samo \$2.00

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izvežbati in izpopolniti.

Naročite pri

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street : New York, N. Y.

Danes zjutraj ob dveh so bile ure pomaknjene za eno uro naprej in je sedaj v veljavi novi Vojni čas. S tem bo mogoče prihraniti približno 736,000,000 kilovatnih ur elektrike.

Ko je podavadi prišel v veljavo Daylight Saving Time, se je povprečno ravnalo po njem v celoti oz. deloma 17 držav. Po novem Vojnem času se bo pa ravnala cela dežela.

To je tragična vest češkega delavca Vaceka, ki je bil uslužen v Skodovi municijski tovarni v Pilsnu. Bil je strojnik pri močnem dvigalu v livarni. Stroj je prevzajal kotle stopljene rude od enega dela tovarne do drugega. Nekega dne je prišla skupina štirinajstih nemških častnikov na inspekcijskem obisku v livarno. Pot jih je zanesla ravno pod dvigalo, s katerim je ravnokar prevzajal Vacek kotle stopljene rude. Nekaj je vkipelo v Vaceku; vse gorje, ki ga je njegov narod pretrpel pod naskoji, je bilo osredotočeno v isti skupini, ki je stala pod njim. Prijel je za spodnjo in kotel se je nagnil in stopljena kova je plusknila na Nemce.

Istem hipu je pa Vacek skočil iz visoke kontrolne kabine stroja in je obležal mrtev na tleh.

JČO urad v Washingtonu poroča naslednjo vest iz Londona:

Jugoslovanski krogi so danes (30. jan.) sporočili, da je drzen oddelek četnikov pod poveljstvom židovskega častnika osvobodil 430 židov, zaprtih v nekem prisilnem taborišču in osvobodili ujetniki so se takoj vpisali v rodoljubno vojsko.

Napad se je zgodil blizu mest Dvornik in Suvobor, kjer so čete pod poveljstvom generala Draže Mihajlovića napadle, da bi osvobodile svoje zaprte tovarise.

Poroča se, da židje v vedno večjih številih vstopajo v uporniško vojsko, da bi se maščevali za divjstva in preganjanje svojih sovornikov.

V New Yorku se je danes pričela registracija sovražnih tujcev. Vsi prizadeti, ki so preko 14 let v starosti, se morajo registrirati. Registracija se končuje dne 28. februarja ob 9. zvečer.

Izračunano je, da je približno 287,500 sovražnih tujcev v mestu New Yorku.

Registrirajo se lahko v postnem uradu, ki je najbližji njih domu.

Ko gre sovražni tujec na postni urad za identifikacijsko karto, mora vzeti s seboj tri enake slike od sebe, ki so bile napravljene ne kasneje kot 30 dni nazaj in slika mora kazati dotičnega brez klobuka in samo do pasu. Velikost 2x2 in.

V več slučajih beseda "sovražni tujec" ne pomeni, da je dotična oseba po rodu Italjan, Nemec ali Japonec, pomeni pa da je dotični snižan po postavi državljana dežel, s katerimi so Združene države v vojni.

Plačila za dohodninski davke prihajajo letos dosti bolj zgodaj v urade Zakladniškega departamenta. Zakladnica je sporočila, da so vplačila za mesec januar bila \$133,468,893 v primeru z lanskim letom v januarju: \$62,759,357. Kot se kaže so ljudje prepričani, da je boljše plačati tako hitro kot je mogoče, ker bodo morali do 15. marca vseeno plačati prvi obrok.

Kratka Dnevna Zgodba

HENRY W. SHAW:

ŽENITEV

Ženitev je najboljša transakcija, ako se jo le površno opazuje.

Toda pri tem se večkrat zgodi, da se tega ali onega potegne.

Ženitev je stara nagada, starejša, kakor piramide in ravno tako polna hijeroglifov, katerih niti ne more tolaščiti.

Svetovna zgodovina nam ne pove, kdo je bil prvi človek, ki je djal na glavo cilindri ali svilen konat, se oženi in obljubi, da bo marljivo delal, šel s svojo polovico v družbo in strn, navzgor in navzdol, po ravni in strm, po dnevu in dežju, se potepal in plaval ter končno vstati.

Toda ne čaka se na to, kdo je prvi parček gotovo je, da se jima je dobro godilo, ker drugače bi se toliko potovanja ne vpreglo v jarem in peljalo dalje.

V ženitvi je opaziti amoroze morale: pred vsim je ženitev ona malta, ki spaja družabne cepe.

Vendar je pa na svetu proketo malo ljudi, ki se naložijo svoj denar v ženitvo — se potem vsledki k pisalni mizi ter podajo pismo mnenja o vzrokih, čemu so se oženili.

Te dejstvo pa moramo smatrati najtemeljnejšo dokazino, da spadajo poroke med povse navadne nezgode: ki se morajo ravno tako dogajati kakor se pri pticah redno dogodi, da ostavijo svoje gozde, kadar dobe toliko perja, da znajo leteti, ne da bi vedele, čemu se je to zgodilo.

Nekateri se ženijo vsled medbojne dopadajenja in kadar ne proučijo svoje pomote; ti so srečni.

Nekateri se ženijo vsled denarja — ki ga pa nikoli ne vidijo.

Nekateri se ženijo vsled slavnih imen; potem mislijo šest mesecev, da se slavnih, nakar se jim pojavi pričanje, da slava ni nič boljša od posneta-ga mleka.

Nekateri se oženijo, da ugo-

dijo želji sorodnikov, nakar se pa nepepisno čudijo, da se sorodniki po poroki za nje niti ne znebujejo.

Nekateri se ženijo, ker jih je prvotna ljubica ali ljubček ostavil; tako poroko nazivljamo "krizanje".

Nekateri se ženijo iz ljubezni — brez centa v žepu, brez prijateljev na svetu in brez vsakega ponosa. To izgleda dokaj obupno, toda kljub vsej mizeriji, imenujemo tako poroko "krepotnost".

Ako ženitvi iz ljubezni ne sledi uspehi, imenujemo tako poroko "puhlo meso".

Nekateri se oženijo, ker mislijo, da naslednje leto ženska letina ne bo dober uspeh, tako da bodo ženske redke.

Nekateri se ženijo, da se rešijo samega sebe, nakar pa pronaidejo, da so igrali igro, prikoji sta obe stranki izgubili.

Nekateri se v drugo oženijo, da se tako maščujejo nad prvo poroko; ti pronaidejo, da igrajo spreminjajočo se igro, čimveč zastavijo, tem manj dobe.

Nekateri se oženijo, da bodo srečni, ker pa temu ni tako, se potem čudijo, kam gre vsa sreča, kadar umrje.

Nekateri se oženijo, ne da bi vedeli čemu, ter žive, ne da bi vedeli kako.

Toda skoro vsakdo se oženi in baš v tem je največja šala.

Nekateri se oženijo v naglici, nakar imajo dovolj časa, da se de premisljajo o svoji neumnosti.

Nekateri pa najprej natančno premislijo, nakar se vsedejo in oženijo. Uradna načina sta pravilna in z obema se isto doseže.

Nekateri oženijo izgubljena dekleta z namenom, da jih rešijo pogube. To je nekoliko riskantno in človek mora biti pri tem opravič, dokaj premeten misijonar.

Nekateri se oženijo z koke-

lati, da plačajo mortgage.

Pri ženitvi ima pa vsakdo svoje osebne nade in bas to je tako zapeljivo. Vsakdo se rad igra z nadami in prilikami, kajti vsakdo pričakuje, da bo imel dobiček. Toda jaz imam pravico, da vsakdo na more pri igri dobiti.

Nekateri ljudje se nikdar ne oženijo, toda to je ravno tako riskantno in bolezen je ista, ne da bi je zamogli dati kako drugo ime.

Človek, ki stoji na obrežju in se vsled mraza trese, se preje preladi, kakor oni, ki skoči takoj v vodo.

Je le malo ljudi na svetu, ki se ne oženijo, češ, da tega "norigo" storiti; te vrste ljudi vedno odlasajo in večina teh ljudi "strada," dasiravno se jim nudijo sandwichi. Take vrste ljudi niso dovolj nadarjeni.

Oženite se, dokler ste mladi. To je moj nočno.

To sem namreč sam poskusil in tako tudi vem, kaj pisen.

Ako vas kdo vpraša, čemu ste se oženili (ako se je to moralo zgoditi, recite mu, da se o tem ne spominjate).

Ženitev je dokaj varna igra — ako dobite, potem dobite mnogo, ako pa pri igri izgubite, ni nič izgubljenega, ker potem živite zopet sami, kakor predno ste se prišli ženiti.

Vsled tega ponavljam: oženite se mladi!

Za ženitev v starih letih je le en izgovor — druga ženitev.

Ali mi---ali oni

(Nadaljevanje z 2. str.)

divizije so v Beogradu. Prva od treh bolgarskih divizij je prispela v Jugoslavijo. Mihajlovič utrjuje svoje položaje po težkih izgubah, ki jih je zadal sovražnim oddelkom pri njihovi umiku na cesti Valjevo—Beograd in Kraljevo—Kragujevac.

Četniska vojska se nadaljuje. Dinamit, poškodovanja, uničevanja prometnih zvez napadi. Strel odmevanje po Beogradu od večernega zvona ob osmih, dokler se zora ne pokaže. Četniki, ki delujejo v sami prestolnici in uničujejo nemške obhodnice.

Čudež srbskega odpora premeča mnoge, ki ne razumejo srbske miselnosti. Stokovnjaki za balkanske vprašanja razlagajo srbsko miselnost, navadno prihajajo do zaključka, da je pri Srbih med vsemi Evropejci najbolj razvita vroča ljubezen do svobode, neodvisnosti in domovine, nekontrolirana hrabrost in disciplina, ki je omogočila četnikom v prejšnji in četnikom v sedanjih vojni uspešen nastop proti močnejšim silam.

Pojasnili Dušana Jovanoviča je mnogo bolj prosto:

"Samo Sib lahko vlada v Srbiji. Nihče mu ne more vzeti svobode. Ljubimo življenje. Ljubimo vino in smeh in naše žganje, radi igramo naše kolo in pojeemo in pobečujemo, če se nam zdi. Točilnice in pesmi poznamo tako dobro kot drugi narodi. Vedno in vsikdar smo narodi za borbo do zadnjega, če nam to kdo poiskuje odzati. Prihajamo vrniti naša kraja — pravega Karađorđevića — in sanjamo o novi Jugoslaviji Sibov, Hrvatov in Slovencev. In o balkanski federaciji za zaščito. Kar sem videl v domovini, je oždenilo moje srce; nobenih pogajanj, nobenega miru s sovražnikom. Ali mi, ali oni. Mislim, da bodo oni."

FOR VICTORY

ZNAK ZMAGE

Vpliv vročine na človeško telo

Nase telo vzdržuje stalno fizikalno in kemično toploto. Termoregulatorna centrala v možganih reagira na izpremenitve toplote po žilah pretakajoče se krvi in daje pobude, kako naj se krijo ali raztezajo žilice v koži. Če nam je vroče, se žilice raztegnejo, koža postane rdeča in izloča se pot, ki z izhlapevanjem kožo ohlaja. Če nas zebe in če ne zadostuje da se umakne kri iz žil v telo, prihaja na pomoč fizikalni regulaciji toplote se kemična regulacija.

Zdrav človek, ki bi ne imel na sebi tople oblike, ki bi pa mogel po mili volji piti, ki zdrži na suhem zraku toploto do 120 stopinj C. Pri tej temperaturi voda že davno vre in meso se zrečenja peči. Toda z vodnimi hlapi nasičen zrak je vznošen že pri 37 stopinjah C. Ker se telo ne more ohlajati z izhlapevanjem potu. Telo ne more mnogo znižati samovoljnega segrevanja, ki spremlja življenjske procese. Masčobe varuje pred toploto sicer trikrat bolj nego voda, ima pa samo eno desetino izolacijske sposobnosti zraka. Vročini telesnega tkiva je mnogo vode in zato dobro prevaja toploto in večina toplote, ki jo izžareva telo, pride v kožo s krvjo, nekaj je pa pride iz masčobnih plasti in tako se zviša toplota, ki jo dovaja koži. Ta toplota izgiba pa ni podvržena neposredni kontroli kakor krvna toplota. Zato po ekstremnih temperaturah ne pomagajo telesu niti predebele niti pretanke masčobne plasti. Neoprijetna izjema ostane da se počuti mraščav človek bolj od debelega.

Pri nas, kjer ne izpostavljamo zraku več nego petino telesne površine, lahko živimo skoraj brez kemične regulacije. Ostale štiri petine površine pod obliko ali ponoči v postelji žive skoraj vedno v tropičnem podnebnju čigar temperatura je le nekoliko nižja od telesne. Nase "zračno podnebnje" je torej tropično podnebnje. Tudi Ekvini, sesalci in ptice, žive z večino svojega telesa neprestano v tropičnih krajih. Izolirajoča lastnost oblike je odvisna od množine v tkanini prestrežnega zraka. Isto velja za perje in dlako. Zimske kožne živali obstoja iz 98 odstotkov zraka in samo iz dveh odstotkov dlake. Živali in ptice najezijo svojo dlako in perje, kadar jih zebe. Pri človeku se pojavlja

to atavistično v obliki kurjega potu. Idealno bi bilo, če bi mogli vzdrževati temperaturo telesa namestu z obleko samo z izolacijsko plastjo.

Obutek mraza ali vročine ni odvisen od telesne toplote, temveč so to občutki samo na koži. Včasih človeka zebe tudi pri vročici. Znano je tudi, da alkohol greje, čeprav v resnici telesna temperatura pade, če ka pijemo. Koža na rokah in na obrazu postane sčasoma odpornejša in ni tako občutljiva za mraz. Nagla izprememba temperature je znak obolenja. Pri starem človeku koleba temperatura čez dan približno v nekaj ene stopinje. V vroči kopeli se lahko dvigne tudi na 41 stopinj, toda po kopeli se hitro vrne na normalo. Kemična kontrola temperature je neuporabna pri anesteziji, pri globoki omedlevici, po zastrupljenju z alkoholom, ogljikovim kisikom ali narkotičnimi sredstvi. Telesna temperatura bi nevarno padla, če bi v takih primerih telesa umetno ne segrevala. Alkohol v manjši količini vpliva na fizikalno regulacijo temperature tako, da razteza kožne žilice. Pri znanjem občutku toplote pade telesna temperatura in vendar ne more poseči vmes kemična termoregulacija, ker je koža topla.

Da je vročina neprijetna, ni krija zvišana telesna temperatura, temveč termoregulatorsko prizadevanje telesa, da bi se preprečilo povišanje temperature. Vsak človek ne čuti enako take napetosti. Nekateri prenašajo vročino dobro, čeprav je njihova telesna odpornost manjša, nasprotno pa drugi, zlasti otroci, v vročini trpe in imajo neprijeten občutek, se preden se je zvišala njihova temperatura. Vročina je zelo nevarna za ljudi slabega srca in notoričnim pijancem, ker velika množina po žilah pretakajoče se krvi preveč obtežuje srce.

Za vročino zelo občutljivi ljudje težko prenašajo tudi neznatne izpremembe temperature. Takoj so telesno izčrpani in oslabei, ali pa se jim prične vrteti v glavi. Večkrat se tudi duše in začne jih mučiti naduha. Pri nekaterih nastanejo podobne neprijetne reakcije, tudi če vtaknejo roko v mrzlo vodo. Milejša oblika toplotne depresije je nesposobnost za delo in odpor proti jedi. Pri otrocih se pojavi včasih poleg tega še vročina. V teh primerih govorimo o izčrpanju po vročini. Znaki so glavobol, bljuvanje, slabo utripanje srca in težka hoja. Človek preble-

di, včasih tudi omedli. Koža je vlažna od potu, telesna temperatura pade pogosto na 35 stopinj C. Po vročini izčrpani človek se telesno skrui. Toploto proizvajajo procesi postanejo počasnejši. Telesna stanje spominja na stanje ob težki bolezni ali po težki operaciji.

Solnčnariem posledica neposrednega učinka solenih žarkov, ima več stopinj. Navadno se pricenja z glavobolom in oslabelostjo. Oči opesajo; opazovani predmeti imajo barvaste proboje, navadno rdeče. Sledi zmanjšana občutljivost, ki lahko pride v omedlevico. V najslabšem primeru nastane čez nekaj minut smrt. Človek ki ga zadene solnčnariem, je drugačen od človeka, ki ga je izčrpala vročina. V obraz zaradi, koža je vroča in suha; srce utriplje hitreje, telesna temperatura doseže tudi nad 43 stopinj C. Nevarni solnčnariem podleže vsak tretji človek. Nekateri jo premagajo brez posledic, toda navadno so potem zelo občutljivi za vročino. Pri nekaterih zapusti posledice, da se ne morejo več tako duševno osredotočiti in da imajo tudi slabši spomin.

Kakor so drugačni znaki in posledice izčrpanosti po vročini in pri solnčnariem, tako je tudi drugačna prva pomoč. Po vročini izčrpanega človeka segrevamo na svežem zraku, osvežimo ga s čisto kavo, v težjih primerih ga položimo v toplo kopel. Pri solnčnariem je pa najvažnejše da pride pomoč pravočasno. Čim dalša je omedlevica, tem manj je upanja na popolno ozdravitev. Človeka, ki ga je zadela solnčnari

Rojake prostimo, če pošljete za naročnino, da se poslužujejo UNITED STATES CANADIAN POSTAL MONEY ORDER, ako je vam le priročno

ca, ga položimo v senco in mu podložimo glavo, potni ga pa ohlajamo z mrzlimi ali ledenimi obkladki, dokler se ne zave. Lahko ga tudi skropimo z mrzlo vodo ali kopljemo v mrzli kopeli.

Petaín bo obiskal generala Franco

Kot pravi francoska časnikarska agentura "Telepress", bo prihodnji teden načelnik francoske vlade maršal Henri Philippe Petaín odpotoval na Španijo, kjer se bo sestel z generalom Franciscom Franco. V Španiji bo ostal kakih 10 dni.

Nekaj zanimivosti

Henry Ford nima sreče samo v industriji, temveč je tudi navdušen zagovornik povratka k naravi. Zdaj je zgradil za pol drugi milijon dolarjev kmečkih hišic, v katerih ima prostora 16,000 ljudi. Hišice bodo tudi na prodaj. Prednost pri nakupu bodo imeli Fordovi služabniki. Na nje je menda največ mislil, ko je dal zgraditi pri hišicah športna igrišča, sole, cenke in vrtove.

PEVSKIM ZBOROM

POSEBNO POMOČNO NASLEDNJE MUZIKALJE

SLOVENSKE PESMI Zbirka 9 narodnih pesmi Izdala Glasbena Matica v Clevelandu. Cena — \$1.50

Emil Adamič—16 JUGOSLOVANSKIH NARODNIH PESMI za moški zbor 20

SEST NARODNIH PESMI za moški zbor 20

SEST NARODNIH PESMI za mešani zbor 20

Franc Venturini—SEST MEŠANIH IN MOŠKIH ZBOROV 20

Ferdo Juvanec—D. MLADIH LET. moški zbori 20

Peter Jereb—OSEM ZBOROV (moški in mešani) 20

ZA TAMBURICE:

NA GORENJSKEM JE FLETNO, podpouri slovenskih narodnih pesmi za tamburice, zložil Marko Bajuk 75

Slovenske narodne pesmi za tamburistični zbor (Bajuk) 75

Stom let na planince, (Bajuk), podpuri 20

ZA CITRE:

Poduk za citre, — s svečki — (Kozelj) 20

ZA KLAVIR:

Puri pridejo, — Kozelj 20

FANTJE NA VASI, 18 narodnih pesmi za moški zbor, Ciri Pregež 20

Naročilo pošljite na:

"Glas Naroda"

218 WEST 12th STREET

NEW YORK, N. Y.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam prihranite nepotrebnega dela in stroškov, Vse prosimo, da skusite naročnino pravočasno poravnati. Pošljite naročnino nazaj nam ali jo pa plačate našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kolikor imamo so tiskane e debelimi črkami, ker so upravljeni obiskati tudi druge miselnosti, kjer je kaj naših rojakov naseljenih. Zastopnik bo Vam izročil potrdilo za plačano naročnino.

CALIFORNIA:

San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO:

Pueblo, Peter Cullig
Waisenburg, M. J. Bayuk

INDIANA:

Indianapolis: Frank Zupancić

ILLINOIS:

Chicago, J. Bevil
Chicago, J. Fabian (Chicago, Otero in Illinois)

Joliet, Jennie Bambich
La Salle, J. Spelich

Mascoutah, Martin Dolenc
North Chicago in Waukegan, M. M.

WASH:

MARYLAND:

Kittamiller, Fr. Vodoptivac

MICHIGAN:

Detroit, L. Plankar

MINNESOTA:

Chisholm, J. Lukanich
Ely, Jos. J. Peshel
Evelich, Louis Goula
Gilbert, Louis Vesel
Hibbing, John Porke

MONTANA:

Roundup, M. M. Paulan
Washoe, L. Champe

NEBRASKA:

Omaha, P. Broderick

NEW YORK:

Brooklyn, Anthony Svet
Gowanda, Karl Grubica
Little Falls, Frank Mait
Worcester, Peter Rode

OHIO:

Barberton, Frank Traka

CLEVELAND, Anton Bobek, Chas. K.

Linger, Jacob Resnik, John Slapala
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant, John Kunka
Youngstown, Antoa Kinkaj

OREGON:

Oregon City, J. Kohlar

PENNSYLVANIA:

Buckner, John Jevnikar
Conemangh, J. Brenesve
Covendale in okolina, Jos. Paternel
Esport, Louis Supancić
Fairfield, Jerry Okorn
Forest City, Math Kamin
Forest City, Fr. Blodnikar

Greensburg, Frank Novak
Homer City, Fr. Ferencak
Imperial, Vence Palcich
Johnstown, John Polanik
Kraya, Ant. Taulkaj

Lafayette, Frank Balloch
Midway, Joud Zust
Pittsburgh in okolina, Philip Progar
Steelton, A. Hren
Turtle Creek, Fr. Schifrer
West Newton, Joseph Jovan

WISCONSIN:

Milwaukee, West Alla, Fr. Skot
Sheboygan, Joseph Kinkaj

WYOMING:

Rock Springs, Louis Tachar
Diamondville, Joe Holles

Vaša zastopnik izda potrdilo za svojo, katero je prejel. Zastopnik tebe priporočamo.

OFFICE "GLAS NARODA"

Kakor plaz...

ZGODOVINSKI ROMAN. 28

Tako tudi v tem primeru, ki je mogel biti važen samo za bodočnost in čegar razvoj se je lahko usmerilo v zaželjeni tir, pametnim a sprotnim udejstvovanjem.

"Usoda, ki nama je naložila tako veliko odgovornost, nam pokaže tudi pota, po katerih namerava stopati, ako hočeva izvršiti svojo nalogo." je s poudarkom pripomnila.

Odpovedana ljubezen.

Tako so se posvetovali o bodoči usodi nadvojvode Karla. On sam je v največji nestrpnosti čakal na trenutek, da se zopet sestane s svojo ljubico. Njegovo dušo je vznemirjala bolesta spoznanja, da je bil varan v svoji ljubezni. V mislih si je predstavljal prizor, ko bo v dramskem nastopu očital kupljivi ženski njeno sramoto. Misel na ta obračun ga je tolžila in lajšala bolelo, ki mu je sedaj povzročala skoraj bi rekli, pohotno uživanje. Sam sebi se je dozdeval s to izkušnjo bolj zrel in odzaren. Strumno se je vzdrževal, da bi dal tudi zunanje izraza svojemu moškemu nastopu. V tej okoreli poziciji je vstopil pri pevki. Njegov obraz je bil mrkel, njegove bleščeče oči so se iskrale od težkih groženj. Kakor čisto v zadnjem času, je tudi to pot porabil za vožnjo iz voškega Hišna je opustila, da bi vsakokrat prijavila vsakodnevne goste. Njegov vstop je presenetljivo učinkoval na umetnico. Glasno se je zasmejala in mu ponudila roke v sprejem, rekoč:

"Bubi! Kakšen pa si? Kakor kak tiran na odru, da bi se te človek bal! Kaj neki se ti je pripetilo strašnega?" S preračunanim koketnim poklonom se je postavil užaljeni ljubince:

"Hati sem si samo dovoliti vprašanje, ako že smatrate, milostna, mojo vzgojo za končano? Naveličal sem se že "vzgojevanja" in sem danes že svoj mami povedal, naj se ni kar več ne trudi, da bi zame najela nove učne moči. Odslej si hočem sam iskati svojo družbo in okolico."

"Kakšno neumno govorenje je to?" je razjarjeno vprašala Mici Lorenz. "Ali misliš, da se bom dala strehovati od takšnega dečka? Povij jasno in točno, kaj ti ni prav?"

"Povedali so mi, da je vas, milostna, kupila moja mama, da ste mi podarili svojo ljubezen. V obvez so mi vrgli zasmehljiv izraz o "vzgoji princev," pripovedovali so mi, da ste naše razmerje izdali javnosti in me tako ponižali v smešno figuro. To je, kar imam na sren, kar mi ni prav."

Pevka se je dobrodušno zasmejala.

"Kar ljudje klepetajo, mi je vseeno. Eni obrekujejo iz zavisti, drugi iz zlobnosti. Imam te rada, ker si ljubeč deček in ne zato, ker je to hotela gospa mama. Ne čutim potrebe hči pridva ljubica, da bi s tem delala zve reklamo. O meni so pripovedovali že druge zgodbe."

"Toda mama mi je sama povedala, da je bila pri vas; da je z vami govorila in vas kupila zame."

Umetnica je ježno vzrojila:

"Budalost, jaz se ne dam kupiti. Vaša mama je res z mano govorila. Zavrnila sem jo in odklonila vlogo ljubice. Nečim, ki mi je hotel natvezati. Materi pa nisem mogla odreči prošnje, da bi se ne seznanila z njenim sinom. Za kaj drugače se nisem obvezala. Da sva se potem našla, ni bilo dogovorjeno."

Kakor vesela nada je nekaj nablašalo v nadvojvodovih očeh. "Vzljubili ste me torej radi mene samega?"

"I Iseveda. Menda vendar ne radi tistih par kamnov, ki mi jih je poslala vaša mama? Tam-le še vedno leže."

Nehote se je ozrl na zrealno muzico, na katere marinorni plošči je med srebrnimi šatuljami glavni in steklenicami ležal bleščeč nakit.

"To vam je poslala mama?"

Vprašanje se je glasilo dokaj neverjetno. Poznal je štedljivost svoje matere.

"Seveda! Veselilo me je že, pomagalo pa bi to darilo čisto nič, ako bi mi ne bila ugajala mala visokost."

Nadvojvoda se je vzdrževal.

"Dovolili mi boste, milostna, pripombo, da bi sren jedva bil tako srecen, da bi si izvojeval vašo ljubezen s svojo ljubeznivostjo brez podpore teh zlatih kamnov. Bal bi se, da bi vam postal nadležen s svojo neprestano vsiljivostjo. Dovolite mi, da odidem in vas ohranim v prijateljskem spominu. Umetnica mi ostane vsikdar v hvaležnem spominu in njeno umetnost bom rad užival vedno znova."

Sklonil se je nad mehko, rožnato roko presenečene dame, ki se še vedno ni prav spoznala v njegovem razkoračenem nastopu, pač pa je takoj zaslutila, da namerava prekiniti z njo. Postala je nevoljna in jezna.

"Prosim vas, cesarska visokost, da se preveč ne trudite ako mi hočete ohraniti svoje prijateljstvo. Jaz hočem popolnoma pozabiti na najino razmerje. Ako hočete s svojim prijateljstvom in ploskanjem počistiti umetnico, vam tega ne bom zamerila. To je pravica občinstva."

Nadvojvoda je obledel. Njegovo lice se je skrenžilo kakor da bi se boril s solzami, samo v njegovih očeh se je pojavila otročja kljubovalnost.

"Kakor ukazuje, milostna. Meni ostane spomin na svojo prvo ljubezen in prvo zaročanje neizbriseno in nepozabljivo."

Zazvenele so ostroge na petah in nadvojvoda se je nerodno poklonil.

Za njim so se zaprla vrata. Pevka se je dvignila s stola, kakor, da bi se hotela pokoriti prvi svoji misli in ga poklicati nazaj, nato pa je zmagala z glavo in polglasno pripomnila:

"Ne, potem bi si preveč domišljaj. Iz lastnega nagiba se mora vrniti."

Poznala je svojo moč nad moškimi senci, to pot pa se je zmotela. Pozabila je, da je mladina spremenljiva in da ji nedostaja s talnosti. V letih razvojnega procesa, imajoč pred sabo neskončno bodočnost, hoče mladina imeti vsak dan nove doživljaje, pozablja na včeraj da lahko misli na jutri. Ne misli na zvestobo, ker vidi v zvestobi že zastoj in staranje.

(Nadaljevanje.)

Prijatelji Amerikanci!

Naravno je, da so v tem težkem času, ko je isti sovražnik ki je pred desetinimi meseci zverinsko napadel in porušil Jugoslavijo, napovedal vojno tej veliki demokraciji, vse naše misli usmerjene nanjo — zemljo, kjer smo se rodili in ki smo jo sprejeli kot svojo domovino. Vendar — ne pozabimo tistih, tisočev hrabrih jugoslovanskih vojakov, ki so že mnogo mesecev ujetniki v nacističkih ujetniških taboriščih. V teh žalostnih dnevih lakote in ujetništva je bilo prijateljstvo in uvidenost Amerike njihova edina tolažba.

Sovražnik proti kateremu so se borili, je sedaj tudi naš sovražnik. Njihova stvar je sedaj naša stvar. Danes se njihovi junaki tovariši v orožju borijo osamljeni v planinskih višavah Jugoslavije. Njihova "tretja fronta" proti Hitlerju se še vedno drži.

Za to in za tisoče njihovih rojakov, ki so bili zaradi tega odpora mučeni in pozapti v koncentracijskih taboriščih ne moremo storiti ničesar. A vojnim ujetnikom je še mogoče pomagati.

Imamo dokaze, da je ameriška hrana prišla do njih s pomoštvom ameriškega in mednarodnega Rdečega križa; vemo, da neutralno brodovje lahko nadaljuje prevažanje potrebnih Rdečega križa. Nujno in odločno je, da z našo pomočjo nadaljujemo.

Naša naloga je, da vzdržujemo upanje v sreči lačnih, brez doma, v strahu za usodo svojih dragih, da tako dan miru pričakajo močni in hrabri in pripravljeni na nov svet ne pa z občutki ogorčenja "pozabljenega človeka."

Nikola Tesla,
Louis Adamich,
Zlatko Balokovich.

Ta poziv naših treh jugoslovanskih pravkov naj bi segel v srce vsakega Slovenca in sicer tako, da se ne bo zbudil sam, temveč bo opomnil svoje prijatelje, da je mogoče v Nemčiji ali v Italiji v ujetništvu kak njegov sorodnik, njegov nečak, ali celo njegov brat, ki bo vesel, ako dobi kako pošiljatev iz Amerike.

Ameriški prijatelji Jugoslavije pošiljajo potom Ameriškega Rdečega križa zabojčke raznih potrebščin našim vojnim ujetnikom. Vsak zabojček velja \$2.50. Kdor hoče poslati kak zabojček jugoslovanskim vojnim ujetnikom, naj pošlje \$2.50 na naslov: American Friends of Yugoslavia, 8 West 40th St., New York, N. Y.

VESTI IZ NEPOKOR-LJIVE JUGOSLAVIJE

V Zagrebu so bili 26. avgusta ustreljeni: Kosta Vurdolja, davčni uradnik iz Ogulina, zaradi "ustmene komunistične propagande", Maks Durjav, dijak tehnika iz Maribora, ker je vsebino, Dušan Bajat, strojevodja iz Mostarja, zaradi protičrjavne propagande.

V Zagrebu je Pavelić uvedel smrtno kazen za "pomajkanje dobre volje pri izvrševanju dolžnosti." Za vsako ranjeno osebo iz Pavelićeve uprave pa bo ustreljenih deset "komunistov."

KAKO JE ZMAGALA DUŠE.

Velika italijanska igralka Eleonore Duse, se je nekoč ponudila, da bo popazila na enoletno hčerko neke prijateljke družine.

"Bom se opravila z njo, če bo kričala," je dejala. "Končno imam vendar prav prijeten glas, da bom lahko zabavala tu di dojenčke."

Ko sta se starša vrnila, sta našla otroka mirnega v zibelki. Gledal je z velikim zanimanjem Dusejevo, ležečo na sofi z odprtimi usti, zaprtimi očmi — in po vseh pravih smrčala.

Počasi je igralka odprla oči. "Če preneham smrčati, prične otrok jokati," je dejala in dostavila: "Imate zelo kritičnega otroka, to vam lahko povem. Pela sem, plesala, se zmrdovala, zaigrala sem celo dejanje, nič ni pomagalo. Dete je tulilo, kakor da je na kolcu. Šele ko sem poskusila smrčati, sem zmagala na vsej črti."

POŽELA JE KUŠČARICO.

Neka stara vdova iz Budimpešte je zaspala te dni na nekem travniku. Kakor so povedali očividci, ji je zlezla med spanjem kuščarica v usta. Starica se je zbudila in jo v zmedenosti požrla. Začela se je dušiti. Morali so jo prepeljati v bolnišnico, kjer so jo rešili nenavadnega grizljaja.

Hvar, klasični otok Dalmacije

Hvar sicer ni največji, pač pa najlepši otok jugoslovanskega morja, je klasičen zaradi obilice spomenikov, ki so umetniško in zgodovinsko znameniti; klasičen pa je tudi zaradi tega, ker se na njem, v lepi ubranosti združena, pojavljajo v neposrednem sredstvu vse one značilnosti, znamenitosti in posebnosti, ki so sicer samo posamič in ločeno leste posameznim otokom naše Adrije. Kakor vsi večji otoki je tudi otok Hvar prejel in do danes le v malo spremenjeni obliki ohranil svoje ime v 4. stoletju pred Kr., v dobi, ko so grški izseljenci iz egejskega otoka Para naselili ta rodovitni kraj in vabljeni otok. Ako se otok ponavlja tudi mimogrede pod grškim imenom Pithyrea, se s to označbo še dandanes strinjajo krasni gazi samih visokih pinij, ki pokrivajo severno stran pomola.

Treba je, da napraviš v Hvaru, tem pokrajinsko mikavem in zgodovinsko zanimivem otoku mestecu sprehod iz nelega, lepo zaokroženega zaliva in pristanišča po "egiptovski" promenadi v bližnji srednjeveški frančiškanski samostan, da si ogledaš njegovo cerkev, njegovo knjižnico in samostanski vrt. Zakladi te samostanske knjižnice — med njimi stari inkunabli, star brevijarij in koran — predstavljajo neprekinjeno nadaljevanje antičnega, klasičnega slovstva. Samostanski vrt se blešči v najbujnejšem krasu subtropskega rastlinstva kakor promenada ob obali. Dozrevajoče citrone in pomaranče, redke vrste cipres in celo obačeno drevo stoji na tihem samostanskem vrtu. Za umetnostnega zgodovinarja je cerkev frančiškanskega samostana z naravnim domaćega pesnika Hanibala Lučiča posebno privlačna.

Kamnelomi na otoku, ki dajejo prvovrsten marmor in škrljavec, so dali mestecu gradivo za gradnjo njegovih cerkva, samostanov, palač, gradov in trdnjav. Ponosno in dostojanstveno se dviga v notranjem kotu pristanišča hotel Grand Palace. Vzhodno od tu se širi slovit Stolni trg s stolpom, opremljenim z uro, z lepo stolnico iz 12. stoletja, z občinsko hišo, s škofijsko palačo ter s palačama Palladini in Gazari. V občinski hiši se nahaja nekdanji arzenal, nad njim ljubko, najtežje gledališče. V bližini sanjavo gledajo v novi svet slikovite razvaline nekdanje palače plemičev Leporini-Zečić, ki je v nji vzdignala celo skupina novih hiš. Od nekaterih starih cerkva v Hvaru so ostali samo še zvoniki, kati mestece je bilo ponovno razdeljano od mrtvih romarjev in drugih sovražnikov. Na njegovo burno preteklost spominjajo tudi še d eloma ohranjene utrdbe, kakor Fort Spagnal nad mestom iz leta 1551, Fort Napoleon na še višji vzpetini iz francoskih vojn in utrdbe iz avstrijskih časov ob vhodu v pristanišče.

Ako se na vzhodnem koncu 68 km dolgega otoka, kjer leži sredi oljčnega gaja majhno selo Sućuraj, ozreš ob mirni morski gladini na morsko dno, se prikaže na dnu velika množina antičnih žar, kakor da so jih nekoč sem skril pred lakomnimi barbari. Marsikje na otoku naletiš na špilje s kapniki, kakor sv. Nedelja in Grleah, kjer je človek bival že v kamnoli dobi. Na otočju Šćedro, ki gleda na južni strani otoka iz sinjih morskih valov, žvrglja blizu razvalin opuščene samostana raztrgan pastirček; no samotnem grmčevju se potikajo in pasejo pol divje koze in pol divji osli.

S severna obala otoka ima v svojih zalivih tri kopališča in letovišča. Stari grad, najstarejše naselje na otoku, zanimivo tudi zaradi zgodovinskih

stavn, Jelsa, kjer izdelujejo najlepše opanke, in Vrbovka, kjer v trdnjavi podobni župni cerkvi lahko obuduješ različne Tizianove slike. V vasi Brnoje na gorskem vrhu, preko katerega gre pot iz Hvara v Stari grad, izdelujejo rožmarinov olje. Tu pa tam naletiš na srednjeveške zapuščine in sepnote, na razpadajoče branike in stolpe, na samotne in raztešane vinogradniške vasi. Južno obalo otoka obrobja vrsta majhen otokov. Čarobna slika pa brž izbriše iz spomina na neprijetne predstave, ako napraviš iz Hvara na ladji izlet na majhni otok Bišev, in tam obiščeš ter si ogledaš njegovo znamenito sinjo špiljo, ki je klasična po svojih oblikah in barvah.

Novo Zelandski vojniki so se pridružili generalu Mihajloviću

Lizbona, 3. februarja. (Poselno poročilo "The Christian Science Monitor"-ju g. Davida Walkerja.) — Iz zanesljivih virov so prišle vesti o oddelku angleške vojske iz Nove Zelandije, ki se je mesec skrivaj v grških planinah in se mu je končno posrečilo najti vojsko generala Draže Mihajlovića in se ji pridružiti.

Zaradi vojaških tajnosti ni mogoče poročati natančno o njihovi poti. Znano je, da so inženirji novozelandskih enot postavili pontonski most čez Savo v severnem delu Jugoslavije, tako rekoč pred očmi Nemcev.

Potujoč skoraj izključno samo ponoči so te edince, nekatere med njimi angleške, vodili, hranili in zalagali z orožjem Grki, ki so tvegali nevarnost, da bodo ubiti, samo da bi jim pomagali pri begu. Iz istih virov prihajajo poročila, da je ostra zima za nekaj časa ustavila čelovanje Draže Mihajlovića in njegovih četnikov in re dne vojske, ki pripravlja spomladi velik napad.

Zaradi zadnjega četniškega gibanja je Hrvatska popolnoma osvobodjena izpod italijanskih zasednih oblahti. Italijani so preveč zaposleni in se v tej pokrajini sploh ne smejo javno prikazati, kajti maščevanje jih čaka noč in dan.

Dalje prihajajo vesti, da na-

KUPUJTE

DEFENSE BONDS in STAMPS

Note

za
PIANO-HARMONIKO
ali
KLAVIR

SLOVENIAN DANCE
VANDA POLKA
PO JERZUR
K O L O
OHIO VALLEY
SYLVIA POLKA
TAM NA VRTNI GREDI
MAHIBOR WALTZ
SPAVAJ MILKA MOJA
ORPHAN WALTZ
DEKLE NA VRTU
OJ, MARICKA, PEGUJAJ
ŽIDANA MARELA (polka)
VESELI BRATCI (mavurka)
BARČICA
MLADI KAPETANE
KO PTIČICA TA MALA
ZVEDEL SEM NEKAJ
POJDI Z MENOJ
DOL S PLANINE
GREMO NA ŠTAJERSKO
ŠTAJERS
HAPPY POLKA
ČE NA TUJEM

35 centov komad
3 za \$1.

MOJA DEKLE JE SE MLADA
Po 25c komad:
Naročite pri
KNJIGARNI
SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th St. New York

meravajo Nemci spomladi napasti Mihajlovića in da za to pripravljajo nove divizije z novim orožjem in novimi motoriziranimi enicami.

— J. C. O.

Poleg poučnih knjig, muzikalij, iger, pesmi itd. imamo v zalogi dosti nabožnih knjig, predvsem

Molitvenike

v krasni vezavi importirane iz starega kraja...

Slovenski molitveniki:

KVIŠKU SRCE — (št. 355)

2 1/2 x 3 1/2 inčev — 224 strani

v bele celotidu 50c

KVIŠKU SRCE — (št. 408)

2 1/2 x 3 1/2 inčev — 224 strani

Cena 75 centov

RAJSKI GLASOVI — (št. 408)

2 1/2 x 4 1/2 inčev — 255 strani

vezavl Sv. Križev Pot

Cena \$1.50

RAJSKI GLASOVI — (št. 416)

2 1/2 x 4 1/2 inčev — 255 strani

vezavl Sv. Križev Pot

Cena \$1.50

SKRBI ZA DUŠO — (št. 416)

8 x 4 1/2 inčev — 512 strani

Cena \$1.75

NEBESA NAŠ DOM — (št. 415)

2 1/2 x 4 1/2 inčev — 384 inčev

Cena 75c

(Ker se nam je posrečilo dobiti te molitvenike po zelo nizki ceni, jih tudi moremo prodajati po gori o značilni ceni. Zaloga pa ni opešno velika, zato jih naročite čimprej, da vam bomo mogli s njimi postreči.)

Angleški molitveniki:

(ZA MLADINO)

Key of Heaven

finu vezano 35c

v umije vezano 75c

CATHOLIC POCKET MANUAL

v fino umije vezano 1.-

Slovenic Publishing Company

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

SEDAJ LAHKO DOBITE
LASTNOROČNO PODPISANO KNJIGO

TWO-WAY PASSAGE

PISATELJA LOUIS-A ADAMIČA
ZA NAVADNO CENO

\$2.50

Pri naročbi se poslužite naslednjega kupona

Posiljam Money Order za lastnoročno podpisano knjigo: "THE TWO-WAY PASSAGE" za \$.....

Moje ime

St., ulica ali Box št.

Mesto in država

Naročite lahko to knjigo pri:

KNJIGARNI

"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK